

NEKAZARITZA ETA ELIKADURA EKOLOGIKOA

Ekoizpen ekologikoaren topagunea prest dago

Euskadiko Nekazaritza eta Elikadura Ekologikoaren Kontseiluak (ENEK) ekoizpen ekologikoaren inguruko erakusketa iraunkorra prestatu du bere egoitzan. Amorebieta-Etxanoko Udalak Jauregibarria baserriaren lagapenarengatik ezarri baldintzetako bat betetzen da horrela, publiko guztiei eta, bereziki, gaztetxoei zuzendutako erakusketa autogidatuaren instalazioarekin. Iragan asteazkenean inaugurazioa egin zen, Bittor Oroz Nekazaritza, Arrantza eta Elikagaien Politikarako sailburuordearen, Roman Bengoa ENEKeko lehendakariaren eta Andoni Agirrebeitia Amorebieta-Etxanoko alkatearen presentziarekin.

«Nekazaritza organikoa pertsonen, ekosistemen eta lurraren osasuna zaindu eta hobetzen duen ekoizpen-sistema da. Prozesu ekologikoetan, biodibertsitatean eta tokiko baldintzetara egokitutako zikloen eza-penean oinarritzen da, eragin kaltegarriak izan ditzaketen lehengaiak baztertuz. Nekazaritza organikoak tradizioa, berrikuntza eta zientzia uztartzen ditu. Bere helburuak dira guztiok partekatzen dugun ingurumena laguntzea, bizi-baldintza onak sustatzea eta pertsonen artean bidezko harremanak sortzea».

IFOAM1 erakundeak nekazaritza ekologikoa egiten duen definizio honek era egokian laburbiltzen du ekoizpen ekologikoaren arima. Printzipio eta balio horiek jendarte guztiari transmititzeko, eta ekoizpen ekologikoaren teknikak zertan datzan adierazteko asmoz, ENEKek hainbat panel, formatu handiko irudiak, Euskadiko eragile ekologikoen mapa eta ikus-entzunezko edukiak batzen dituen ekipamendua prestatu du. Joan den asteazkenaz geroztik, ateak zabalik dauzka eta edonork bisita dezake, dohainik, ENEK-en bulegoetako lan-ordutegian.

ERAKARGARRIA ETA DIDAKTIKOA

Bisuala, erakargarria eta didaktikoa izatea du helburu erakusketak. Bisitariari harre-tamaina handiko mapa batek egiten dio, non ENEK-en inskribatuta dauden eragile guztien kokapena zehazten den. Mapan iltzatutako 523 koloredun txintxe-tek gure nekazaritza ekologikoak duen aberastasun eta aniztasunaren zantzua ematen dute. Erakusgelaren zatirik han-

diena ekoizpen ekologikoari buruzko xehetasunak azaltzen dituzten panelek hartzen dute.

Ekoizpen-azpijardueren arabera sailka-tutako hiru ataletan (nekazaritza, abel-tzaintza eta eraldaketa), Europako herrial-de guztientzat komuna den araudiko puntu garrantzitsuenen gainbegirada egi-ten da: hala nola, kasu guztietan lurrari lo-tutako ekoizpena izan behar dutela; biodi-bertsitatea zentzu zabalenean (ustiategian zein inguruko ekosisteman) zaindu eta in-dartu behar dela; ongarri organikoak soi-lik erabil daitezkeela; jatorri sintetiko-ko pestizida, plagizida, herbizida eta transge-nikoak erabiltzeko debekua; abereen ongi-zatea zaintzea; jatorri ekologikoko baliabi-de (adibidez, haziak, landareak, pentsua, bazka) eta lehengaiak soilik erabiltzea (produktu eraldatuen kasuan)... Alegia, eredu ekologikora atxikitzen den ekoizle-ak konpromiso sendo bat hartzen du, eta horixe bera azaltzen da laugarren atal ba-tean, eragileek gardentasunarekin, pertso-nekin eta planetarekin hartzen duten kon-promisoa.

Panel bakoitzean dauden irudiak lagun-tzeko, euskarri digitaletan proiektatzen di-ren bi minutu eskaseko bideoak prestatu dituzte atal bakoitzari buruzko informa-zioarekin.

LURZORU EMANKORRAREN GARRANTZIA

Ekoizpen ekologikoaren berezitasunetako bat da lurraren berezko emankortasuna zaindu eta indartzen duen nekazaritza eta abeltzaintza eredu bat dela. Azken hamar-kadetan elikagaien ekoizpenak izandako bilakaeraren ondorioz, monolaborantza-ren eskutik ongarri nitrogenatuen, herbi-ziden, plagiziden eta pestiziden erabilera masifikatu egin da. Horrek ekarri duen ondorioetako bat lurzoru emankorren ga-lera da. Galera hori, gainera, areagotu egin da eraikinek, azpiegiturek eta bestelako gi-za-jarduerak hartutako lurzoru-azalerare-kin. Kontuan izan behar da elikagaien ekoizpenerako daukagun lur-azalera oso murrizta dela (kalkuluen arabera, planeta osoaren azaleraren %6,25 besterik ez). Ho-riek horrela, lur emankorra mantendu eta hobetzeko gaitasuna duten ekoizpen ere-duak bultzatzeak (nekazaritza ekologikoa, kasu) berebiziko garrantzia du. Erakusketa honetan lurzoru emankorrak mantentze-

Monika DEL VALLE | ARGAZKI PRESS

ak duen garrantzia azpimarratu nahi izan da, hain zuzen ere. Horretarako, hainbat zatitan banatutako sagar erraldoi bat instalatu dute gelako sabaian. Janaria ekoizteko eskuragarri daukagun lurraren balioki-dea litzateke sagar erraldoi horren azal zati nimiño bat.

PRAKTIKATUZ IKASI

Erakusketa hau adin guztietako pertso-nentzat prestatuta badago ere, bereziki ikastetxeetako gaztetxoak dira hartzaile nagusiak. Horiei begira, nekazaritza ekolo-gikoari buruzko unitate didaktiko bat prestatu da, baita lurraren analitika erra-zak egiteko espazio bat ere. Aztertuko den

lurra ENEK-en egoitzatik oso gertu dago-en baratze ekologiko batetik jasoko dute ikasleek. Esperimentazio-gune hau disei-natzeko, Neiker-Teknialiako Mikrobiologia eta Edafologia departamentuaren lagun-tza izan du ENEKek. Datorren ikasturte-tik aurrera, Amorebieta-Etxanoko ikaste-txe guztiek erabili ahal izango dute baliabide hau, eta asmoa da epe laburrean eskaintza EAEko ikastetxe guztiei zabal-tzea.

ENEK
Euskadiko Nekazaritza eta Elikadura
Ekologikoaren Kontseilua